

NAUJA GADYNE.

LETUVISZKAS DARBININKISZKAS LAIKRASZTIS.

VOL. II SHENANDOAH Pa VASARIO (FEBRUARY) d. 22. 1895 m. NO 6

„Nauja Gadyne“ iszeina kas nedela.

„Nauja Gadyne“ ant metų kasztūja 2 dol. ant pusės metų 1 dol.; i Europą ant metų kasztūja 3 dol., ant pusės 1 dol. 50 cen.

PREKĖ APGARSINIMU.

Už vieną colį — ant mėnesio — kasztūja \$1.00 dolerių; ant metų \$10.00 dolerių.

Prenumerata tur but siuncziama per „Money Order“ Antrazsas dėl korespondencijų ir užsisteliavimų.

V. A. BACEVICZIA

„NAUJA GADYNE“ SHENANDOAH PA.

E. Centre Street 210

„Nauja Gadyne“ („New Era“).

Entered at the Shenandoah post office as second class mail matter.

Published weekly in SHENANDOAH Pa.

E. Centre Street 210

Subscription price yearly two dollars.

RATES OF ADVERTISING

One inch one month	\$1.00
One inch one year	\$10.00
Two inches one year	\$20.00

„N. Gadyne“ AGENT P. W. BIERSTEIN.

PRADŽIOJ VIESZPATAVIMO NIKALOJAUS II.

„Listok“, maskoliszkas revoliucijiskas laikrasztis, iszeinantis Londone, 13-tamė numeryje patalpino ilgą eilę atsitikimų vieszpatystėje naujojo caro, nū kurio maskoliai tiek geradėjysezių, reformų ir liberalizmo laukė, isz kurių vieną, kaipo paveizdą szendieninio padėjimo Maskolijoje, czion talpinaime

Yra tai žine isz Kyjavos. Czia dar vasaros laike 1894 m. ant reitariszkos gatvės tapė aresztavotas vienas jaunikaitis, polytikiszkas prasikaltėlis, nes kada na mejo buvo daryta krata ir aresztavojimas, ulyczia isz abejų pusių per žandarmeriją buvo apstota. Apysakoja, jog sugautasis dalyvavo Sualensko minose ir jog

isz priezasties gromatos, kuri ant jo prvardės i hotelį atėjo o kurią portjeris policijai atldavė,—ji aresztaveta. Appar to i tą jaunikaitį adrėsavotaisz Krokavos atėjo telegrammas su klausymu: „Kur ir kada giedos Fuegnerienė?“ Aat telegrammos tos atsakė jis: „Smalenske tą ir tą dieną“. Isz priezasties panaszių atsitikimų, paaiskinta, jog Fuegnerienė—tai Aleksandras III, o giedojimas—manievrai. Laike isztyrinėjimo, jaunikaitis tas ne norėjo nieko iszpažinti. Novickij, žandarų generolas mislyjės, kad kalinis dėlei didelio burio sudo ir žandarmerijos organu tyli o tikėdamas pats nū jo kokių akyvų žinių gauti, praszė visus iszeiti. Kada tie iszėjo ir žandaras kalinį sergstantis prasiszalino, prasikaltėlis skubiai szoko prie lango ir

isz auksztumo nę antro laipsnio, iszmuszęs langą krito į gatvę. Krintant jam perisz-kadyjo telegapho viela (dratas), kurį spē ka kritimo apsilpnino. Sužeistą ir apalpu-pusį pakėlė žandarai. Pasakoja, jog No-vickij su gambiausiais Kijavo kirurgais vi-są naktį prie patalo sergancziojo sėdėje, kad jį nors tiek sustiprinti, idant su jūm protokolą suraszyti, arba nors szį bei tą daszžinoti ir tokiu budu siulą į žandarų rankas suteikti. Nelaimingam atkirto ran-ką ir koją ir yra viltis, kad bus dar gyvu. Bet sulyg szioliai žandarai nei žodelio nū jo ne iszkvosė. Žinoma tikt tiek, kap yra jis kataliku ir gimė Minske.

Saranczukietis.

GERKULES.

Gerkules, karžygis graikiszku senovės padavimų buvo sunum dievo Zeuso ir Alkmentės, paczios Amfitryo-mo, karaliaus Thebų pylios.

Gera, Zeuso pati, daszžinojus apė sunų savo vyro, msiuntė dvi nngis į Gerkules'o lopszį, kad jos jį suėstu. Š menesinis kudykis nutvėręs gyvatę už kaklų, užmaugė jas abidvi. Zeus mylėjo didei savo sunų ir suteikė jam ne mirtinumą. Ir Amfitrijonas, žemiszkas tėvas ir globėjas dieviszku kudykio pripažino jo didelius gabu-mus ir atidavė jį mokslūsna, kuriūs tada mokinosi visi karžygiai anų laikų. Prigymta mylžiniszka spēka augo su metals ir protas lavinosi pas mokytojį Chironą.

Kada berniukas suaugo, pradėjo jis dumoti apė sa-vo ateitę. Paskendęs mislyse vaikszcziujo jis po apielin-linkę liudnas ir rustus ir priėjęs prie skerskelio, nežinojo kuriū keliu eiti. Jam bestovint pasirodė dvi moteriszkes isz kurių viena pusiūgė, neapsakyto gražumo, žadėjo jam augszcziiausius svieto gerumynus jei jis sektu paskui jas. — Kas tu esi? — paklaustė vaikynas. — Prietellai ma-no vadin manę d z i a u g s m u, bet mano prieszai vadina manę n ū d e m e. — Žvilgtėrėjo jaunas karžygis į antra pusę ir pamatė kitą esybę, kuri ne buvo teip graži ir vel-škanti prie savęs, bet ant kurios veido matėsi skalstį ra-mybė, Mandagiai, pilna jausmo vertybės savo, stovėjo jį žvalgydama vaikiniui į veldą. — Kur link manę vesi? — paklaustė Gerkules. Asz vesiu tavę, — buvo jos atsaka. — ant vargų ir pavojų, bet asz sutelksiu tav nemirtinumą garsą ir garbę tarp dievų ir žmonių, jei tu seksi mano vadovystę. — Szitie žodžiai sujudino dvasę karžygio, jis metė szalyz d z i a u g s m a, o pratęsė ranką D o r y b e i. Pagal jos rodą, nuėjo jis pirma į Delfų szventvietę kad per burtininkų lupas paklausti dievus ką jis tur veikt.

Jis gavo rodą eiti pas Evristėjį Mikėnų karalių ir įženg-ti jo tarnysten.

Evristėjis uzdavė Gerkuliui 12 sunkių darbų, ku-riais jis užsipelnė garsą ir garbę.

Nemejos girioje Argolidoj' buvojo milžiniszkas liutas kurs pustyjo visą apiellinkę. Vylyczios Gerkullo ne žeidė liuto visai. Tad jis iszrovė medį isz žemės sudavė liutui per kausą ir užmaugė jį. Paskui jis vaikszcziujo apsilvilkęs liujo ūdą ir pasiremdamas mylimiausiu savo gynklu — lazdagaliu.

Toliau Evristėjis iszsiuntė Gerkulesą priesz balsų tvarinį — Hydą, angį su 100 galvų, kurs gyveno Lėrnų baloje Argolidoj', Nieks ne galėjo pereiti nei pervaziūti — visus baidyklė suėsdavo. Gerkules nuėjo priesz Hydą ir prasidėjo musztyne, kurioje vietoj nukirstos galvos bai-dykliai augo tūjaus dvi. Padėjo Gerkuliui jo draugas Jolajis — jis uždegė girę ir atneszė degantį medžiogall. Gerkules kyrsdams galvas baidyklei apdegindavo kaklus ir galvos daugiaus nebeataugo. Ir veik sterva Hydros gulėjo ant žemės.

Toliau Gerkules sugavo paszvēstą deivel Artemidal elnę su varinėmis kojoms ir auksiniais ragais. Klaura metą persekiojo jis ją ir sugavo ant galo.

Ketvirtu darbu Gerkulio buvo sumedžiojimas Eri-mantiszko szerno. Jis pagavo jį gyvą, suriszso ir metė po kojų.

Gerkules iszczystyjo tvartus Avgijo karaliaus Eli-doje, kur stovėjo 3000 galvijų. Mėszlas pripylė tvartus kad negalima buvo ineiti. Gerkules padarę perkasą, per-vedė vandenį upių Alphejo ir Penejo per tvartus ir van dū iszplovė visą neczystumą.

Gerkules iszpprovė Tolian paukszczius su variniais sparnais ir geležiniais snukiais, pustyjanczius pakraszczius Stimfalijos ežero Arkadijoj, užpuldintjauzczius gal-vijus ir žmones.

Toliau Gerkules iszliūsavo Kretos salą nū lauki-nio jauczio kurį Karalius Mjnos gavo į dovaną nū Jurių dievo Poseidono. Jautis, kurį Minos norėjo Poseidonui paaukauti, pabėgo ir daug iszkados darė apielinkel. Gerkules pagavo jautį ir atvežė pas Evristėjį

Trakų žemėje, szlaurenlink nū Gralkijos, karalia-vo Dijomedis, kurio smarkus žirgai garsėjo placzial ap-linkui per savo didumą ir spēką. Dijomedis maitino jū žmonių mėsa, mesdamas įleme vergus ir svetimžemeczius Niek ne drįsdavo Trakija lankyti. Gerkulas nuėjo Tra-kijon, užmuszė plemenus žirgų, patį Dijomedį metė žir-gams suėdimui, ir atvežė žirgus laivu nmon.

Azijoje Gerkules kariavo priesz amazonkas, karei-viszką moteriszkių gentę. Gerkules užmuszė jų daugybę ir atėmė karalienel Hyppolitei jos gynklus io atvežė Ev-ristėjaus dukterel.

Gerkules įveikė Iszpanijoje baidyklę Geryoną, kurs turėjo trejopą kuną, 6 kojas ir rankas. Gerkules atėmė jam galvijus ir atvarė jū į Italiją o isz ten parvežė jū į Graikiją.

Svarbiu reikalų Gerkullo buvo paėmims Hesperidų ebūlių. Seniai, labai seniai, kada Zeus pacziavosi su Gera, žemė pagymdė obelys, kuorlios neszė aukso obūlius pagerbimlon dangų valdon. Szitie obelys augo užburtin-

tame sodne, kurį sergėjo merginos Hesperidos dukterės mylžino Atlanto, kurs, stovėdams ant žemės kraszto, laike dangų ant savo pečių...

Sodnas Hesperidų, buv vakarūse, kur žemė baigėsi. Ten stovėjo ir Atlantas.

Ilgai ar trumpai keliavo Gerkules vakarūna vis gi priejo prie žemės kraszto, atrado užburtą sodną ir paveikė milžiną Antėjį, žemės sunų sergantį sodną ir Hesperydą. Autejis ikisziol buvo nepaveiktinas, nes kas kart musztyntėje sugriuvęs gaudavo nū žemės naują spēką. Gerkules pakele Antėi ir nusmaugė ore, Po tam prikroves laivą ankso obūlių Gerkules gryžo į Graikiją pas Evristėjį.

Paskutinę uždūtę gavo Gerkules — atvesti pas Evristėjį sunį Cerberį, saugojantį įeigą peklon (Tartaron). Tai buvo trigalvis tvarinys, vietoj ūdegos žaltį turintis, Gerkules atėjo į Tartarą, paaukavo jūdą karvę drasems numirėliū ir paklausė daleidimo Plutono, Tartaro karaliaus, nuvesti Kerberį pas Evristėjį. Plutonas daleido su tokia, kad Gerkules pagautu sunį be jokio gynklo. Gerkules sugriebe Karberį atriszo jį nū lenciugo ir nuvedė jį pas Evristėjį, sužeistas vienok į koją ūdega Karberio.

Nū įgylimo Kerberio Gerkules prastojo protą ir tam padėjė didei smarkavc, suardė Delphų žinyציą ir apzėdė dievą Apolloną.

Tada dievai nusprendė atidūti Gerkulį vergijon pas Omphalią, karalienę Lydijos. Budams jos tarnytcje Gerkules padarė daugybę veikaiū ir užsitarnavo pagyrimą ir nūstėbą karalientės. Bet veik pametė savo dvagę, ir moteriszkūse rubūse atsisėdo prie kalvartėlio linų verpti, kfmēt Omphalią apsiyvylko liuto skura ir apsi-gynklavo su jo lazda.

Po trijų metų vėl atsibudo Gerkulije karzygio dvase, Jis nuėjo Etolijon, ir muszėsi su dievu nūpės Achelėjo už valdavimą Dejanirą, dukterę Oinėjo Karaliaus. Dievas Achelojis persikeitė į didžią angį, paskui vėl szoko kovon kaipo milžiniszkas jautis. Gerkules įveikė jį ir paėmė Dejanrą už paczią.

Gerkules grizo į Thėbų pylį su Dejanira. Pakeliui jam reikėjo persidangyti per užtvinusę upę. Nėsas, Kentanras t.y. ūsybe pavidale žyrgo, turinczių vietoj kalklo, vyriszką krutinę, galvą ir rankas, apsiēmė perneszti Dejanirą. Dejanira sėdo, o Nessas perbridęs tme bėgti toliau. Gerkules szovė isz lanko ir pataikė Nessui vilyczla, užnūdinta Hydros xraujais. Nessas, jauzczlantis myrį, davė Dejanirai savo vylnonį ploszczlų kaipo gydykla dėl užlaikymo ant visados Gerkulio meilės.

Vienoj Karėje Gerkules sugavo kaipo karės grobį gražią merginą Yolę. Jis linksminosi su ją ant salos Evbejos.

Dijanira iszgyrdis apė Gerkulio meilę, nuslunte jam nanjus rubus atastus slulais, padarytals isz Nesso ploszczziaus. Gerkules apsiyvylko rubais, bet tūjaus pajautė balsų skaudėjimą ir norėdams nupleszti audimą, pleszė kuną drauge su rubais. Matydams savo galą, Gerkules nuvejo ant kalno Eta ir pavedė gražią Yolę savo sunū, o vilyczias savo, sutersztas Hydros kraujais, savo draugui Philoktetui.

Pagal pallepimą Gerkulio tarnas Jolajis sukrovė ant kalno lauža. Gerkules užkopte ir atsigulė ant malkų, o Philoktetas uždegė laužą, Dievas Zeus metė žaibus į laužą ir dvase Gerkulio persikeitė debesyсна Olympion, į dievų sedynę.

Tenai Gerkulis gavo už paczią Hėbą dievę ir rado su ją geldaujimą ramybę.

Gerkules yra graikų tautiszku karzygiu, Jis ap vaikszcziųo visą svieta, žinoma senybinems, graikams buvo ir vakarinėj Afrikoje ir Iszpanijoje, Italijoje, Azijoje Kaukazo kalnūse ir ant salų Vidžemines marės. Visur kur jis buvo, tarnavo ne sav pacziam, ne dėl savo naudos bet žmonijai...

Ir lietuviams kiek yra reikalingi tokie Gerkuliai, kurie tarnautu labų žmonių, o ne savo pelnui, kurie kariautu priešz nevidonus apsiatutisius musų žmones, priešz tamsumą, priešz siurbikus musu prakaito ir kraujo! Ir kaip mažai yra kovėjų už laisvę ir laimę žmonių?.. St.

CZEBINACO PROVA BELGRADE.

Pietinlink nū Austrijos o sziaurenlink nū Turkijos ir Bulgarijos guli ne didele vieszpatyste Serbija. Serbų tauta yra sloveniszkos kilties ir per ilgus amžius neszė Turkų jungą. Pasibaigiant maskoliszka — turkiszkaljai karei, 1878 m. įgyjo Serbija valnybę ir savostovumą o karaliumi jos paskirta Milana isz Obrenovyczių gimines. Bet tas ponialis, dėl pilno skaitliaus skandalų ir skolų prisipirtas, atsižadėjo sosto ir apleidęs Serbiją, pavedė ją savo suneliui Aleksandrui — dar vaikiniui. 1898 metų se, 17 metų senas Aleksandras panaikino liūsybę tautos, pakasavojo konstituciją ir liūsybę spaudos, vienu žodžiu panorėjo but Maskolijos caru Serbijoj.

Ir susisprato Serbų tauta, pasikelė radikalai, susitverė ir tveriasi skaitlingas o slaptingas draugystes su mieriu nužudimo karaliaus arba iszvyjimo jo isz Serbijos. Tūjaus įvyko milžiniszki aresztavojimai, o pasekme jų yra prova Czebinaco ir jo draugų, kuri atsibuvo Belgrade, Serbijos sostapilė.

Prova toji prasidėjo dar d. 10 grūdzio 1894 m.; pasi baigė 12 sausio 1895 m. Apskundimo aktas apskundžia 10 žmogystų, sugautų ir aresztavotu, jog nutarė sūkalbį ir darė parengimą, idant iszaukti revoliuciją Serbijoj, sugriauti dabartinį surėdymą ir tokiu budu Obrenovyczių dinastijai ir vieszpataujancziam szlaidien karaliumi Aleksandrui sostą atimti. Žmogystos tos yra: Mikolas Czebinac amatninkas isz Kraljevo, 39 metų senumo; Sima Gjakovicz, pavieto sekretorius isz Kragujevaco, 32 metų; Ranko Tajsicz, ukininkas isz Tuckovos, 50 metų; Aleksa Zujewicz, mokintojas isz Matos Wierbleos, 26 metų; Kosta Tauszanovicz. buvis ministras isz Aleksinaco, 40 m., per karės sudą 1883 m. už polytkiszką nusidėjimą ant 8 metų kalėjimo apsudytas; Dobrostaw Ruzicz, profesorius 40 metų; D-ras Kosta Dinicz, 40 metų; Nanojevicz, epaustuvninkas 41 meto, per karės sudą 1883 m. ant myrio apsudytas ir per amnestiją iszlifūsūtas; D-ras Jasza Nenadovicz, universiteto, profesorius (pabėgo į užrubežį) ir Ejoką Novakovicz, tribunolo sudžia, 52 metų.

Ituris apskundimo akto yra tokis:

Czebinac prisipažinstą visiszkai, jog geidavo karaliui Aleksandriui, koku nors budu, tik ne per žmogžudystę, atimti sostą. Patvirtina tą gromatos Czebinaco ir užrašai pas jį atrasti. Gjakovicz apsiėmė suteikti gynklus ir amuniciją; gavo dėl szito mierio 100. dinarų. Kovo 3, 1894 m. telegramavojo jis į Czebinacą, jog bėgyje nedėlios pergabens tukstantį kilogramų arielkos o kitus keturis tukstanczius už mėnesio. Arielka re'szkė czia umuniciją (patronnr, paraką ir kulkas). Dalyvumas Taisiczo sūkalbiūse iszsirodo tsz paslaptinės korespondencijos jo su Czebinacu, kuri sugauta. Aleksa Zujevicz prizadėjęs pats su savo prieteliais papyldyti sūkalbį ant karaliaus gyvasties o prie to slaptinai per gromatas su Czebinacu susineszdavo.

Tauszanovycziū, buvusį ministrą, padavė Czebinak kaipo svarbiausį vadovą szito užmanimo. Su gromatomis jo važinėjo Czebinac po Serbiją, idant apė tautos nūmone isz priezasties užmanyto sosto Aleksandriui atemimo, ir kiek kožnoje aplinkeje reiks amunicijos ir gynklų, darsižinti. Ruzicz ėjo visur isz vien su czebinacu. Sugautoje gromatoje 12 d. kovo 1894 m. pranesza, jog Uszycos apygarda yra visiszkai gatava, gallistauja tiz isz priezasties stokos gynklų ir reikalauja 2,000—3,000 dinarų dėl pirmo pasirengimo. Prie to persitikrinta, jog Ruzicz podraug su czebinacu, Diniczu, Nenadovycziūm bel Novokovicziūm susirinkime 16 d. sausio 1894 m., pas Stanojevicziū dalyvavo, kur planas aurdymo sugriovimo planicziai apsvarstytas buvo. Dinicz pats prisipažino, jog spalio mėnesyje 1893 m., podraug su Czebinacu važiavo į Vienną dėl susitikimo su Petru Karageorgjivicziūmi ir hotelije užsiraszė po priimtą pravarde, kaipo „Petras Nikolicz, prekėjes“. Stanojevicz, pas kurį laikomos buvo slaptingos rodos, yra ir delto pažvelgtas, jog už panaszū nusidėjima, pirm 11 metų, jau buvo sykį sudytas.

Isz priezasties Czebinaco iszpažinimo ir gromatų jo raszūtų Karageorgjivicziū, yra dar Nenadovicz ir Novakovich, kaipo kalti už dalyvumą sūkalbiūse, apskūsti. Pagal serbitzką korų įstatymą susieina czion visi ženklai sūkalbio ir nusidėjimo atemimo karaliui sosto, nors dėl papyldymo jo, nei jeki žyngsniai pradėti dar ne buvo. Bvo czia diktas skaitlius žmogystų, susipratimas tarpe savęs, vienas mieris: atemimo karaliui sosto o paskui eienokis veiklumas viaų apskūstų. dėl įvykdinimo mierio savo.

Laikė provos pasirodė visi apskūsti appart dviejū. Buvusis ministras Tauszanovicz ir universiteto profesorius Nenadovicz pabėgo į užrubežį, į Austriją.

Czebinac prisipažino, jog podraug su Karagjivicziūm isz vienos susitarė kaslink iszszaukimo revoliucijos Serbijoj ir tarė tais žodžiais: „Mes rodyjame ilgai, bet neturėjome nei plano, nei gynklų, nei piningų.“ Kitas žmogystas Czebinac nė kor į prnva įkiszi ir tvirtina kad ir tas, kurias apskundimo aktas apėmė nė butū iszdavęs, jei tiejie jį kaipo sznipuką nebutū padavę. Pfmilnė jis apė susitikimą su Petru Karageorgjivicziūm Viennoj ir kad Ranko Tajsicz isz baimės Austrijos isikisziemo nė turėjo drąsos sukylimą pradėti. Spalio mėnesyje 1893 mete, nutartas buvo iszszaukimas revoliucijos Serbijoj

ir numetimas Obremovycziū dinastijos isz sosto. „K etinome — tarė Czeblnak — karaliu Aleksandra prie abdukcijos prispyrti. Apė karaliaus nužudymą kalbos nė buvo Po revoliucijos sukylimo Karageorgjivicz turėjo įserbija atvykti,“ Apskūstas Zujovicz pats apsiėmė sūkalbį ant karaliaus laike medžioklės įvykdinti.

Apskūstūsius gynė advokatai Vela Todorovicz, Kosta Sportali, Liuba Živkovicz ir buvusis teisybės ministras Peru Maksimovicz.

Ranko Tajsicz, Gjakovicz, Zujevicz, Stanojevicz Ruzicz, Dinicz ir Tauszanovicz apsudyti ant 3 metų, Czebinak isz priezasties jo iszpažinimo tikt ant 2 metų kaljmo. Zovakovicz ir Nenaodovicz iszliūsiūti tapė.

Prova toji iszszaukė daug atgarsių Serbijoj o delėj jos svarbumo, Belgrade ir Serbijoj įvesti buvo visi žyngsniai atsargumo. 22. 1., 1895 Saranczukietis.

KARĖS SUDAS

Visi mes matėm jį varomą, kada mes susilinkę po tornistro(*) naszta, ėjom per dulketas gatves miesto ant manievrų.

Visi mes pažinojom jį: puikū žingsniu, be szoninio gynklo(*) su unteroficieriais pirm ir paskui jis ėjo per gatvę į artymą geležinkelį, isz kur turėjo jį nuvežti į tyrinėjimo kalėjimą.

Jis nieko neatbojo. Jis laikesi blogiausio numanimo apė svieta ir priegtam jis galėjo buti patogiausiu vyru, jei tik jis norėtu... Teip jis nenorejo! Bet pas kareivius nepripažistama jokia „vale“ tiktai paklusnumas ir niekurie puikus žmonių vaikai nekaip nė gali jį pramokti, rasi gal pirmą kart.... kalėjime....

Ką jis padarė vienok? klausė draugai; asz pats tą klausiau. Ir greit tas buvo žinoma visiems: jis buvo užpūlęs ant unteroficiero.

Tojaus žinojo tą visas pulkas, kažin kaip tas parėjo. Vienas galėjo koku nors budu iszžirsti žodžius pusbalsiai sznekanczio apiciero apė atsitikimą ir tą tojaus žinojo visas marszūjantis pulkas. Kiekvie-

(*) Tornistras — maiszas, pririszamas ant pesziū, kuriame kareiviai nesziōja savo dalgtus.

nas sznabzdėjo kitam į ausį, visi mes lydėjom tąjį akimis, kurs sav padarė visą gyvastį nelaimingą per neapmislytą pasielgimą kokioj ten valandoj, per nepanorėjimą klauzyti.

Ir asz žiurėjau ant jo teipo gi ir man atsejo dar sudžia jam buti....

Tai yr ne tada, kada, kada asz galėjau nukristi nū nūvargio ant zemes, kada jį vedė... dar ne tada — bet paskiau... Asz gavau daleidimą nuvažioti į Vokietijos sos pilį ir vėl sugrižau į musų miesta.

„Muszketėris P. (kareivis isz strielčių pulko) kamandirūtas yra į karės suda“ — apgarsinta tapė viena ryta prie izdavimo dienos paliepimų. Asz buvau tada tikt muszketėriu, bet tas manę sujudino lyg szirdies gylumai.... Asz sudžia? Asz turiu sprėsti sude apė mano drauga, gal but padėti jį apkaltinti!...

Sziurpuliai man perėjo per kuna, vie nok jokio atsisakimo ne galėjo buti. Sukamanderūta.... paliepta, basta!

Naktyje asz negalėjau miegūti, vis re gėjau priesz savę kaltininką, kurs gal but ne taip jau sunkiai buvo prasikaltęs, o kurs turėjo eiti į kalėjima, gal ant ilgų metų.

Apsivilkęs geresneja mandiera, iszczys tyjęs kiverį ir guzikus, draugė su dviem drašiais kareiviais ant rytojaus atejom į suda.

Apleido salę vienas feldvelis. kurs bu vo apskustas už sumuszimą kareivio. Kaip asz dasizinojau paskiau, jis tapė iszteisintas, kūmet kareivis tapė nubaustas už ne teisinga skunda.

Mes įejom; prisekeme. Asz prisiėkiau antra karta mano gyvastyje. Pirma kart dar rekrutu stovėjau viduryje kiemo karnamos ir uždėjau deszinę ant veliavos, dabar gi asz pakėliau pirsztus augsztyn „spręsti teisingai pagal tikra sąžinę!“

Dabar tapė atvestas tas, kuri asz mačiau kaip sapne, kada jį vedė per gatves ir kurį asz tuėjau dabar sudyti.

Audytoris (*) paklausė apskųstojo, ar neturi ko užmesti priesz savo sudžius. Tasai žvilgterėjo į mus ir vėl man atejo ta pati misli: asz sudžia?

„Ne“ — buvo tvyrta atsaka apskųstinio.

Perskaitė mums apskundimą.

Sukirszintas per vieną liūsanorį vienmetinį unter- oficerį, kurs jam pasakė: „galgonas“, (jis gavo už tai sedėti tris dienas arezšte), apskųstasis inyrto, kelis kartus atsisakė klausyti, su puikumu laikesi nepaklusnumo, apžeidė virszininką ir ant galo bandė jį užpulti veikalu!

Audytorius davė kelis paprastinus užklausimus; apskųstasis negalėjo dar nieko pridėti, pasirasze ant protokulo ir tapė nuvestas į savo kambarį.

Jam iszeinat, mes, tris žalnieriai pagavom jo zvalgį . . . tokį nepaprastina, lyg praszantį pagelbos ir vėl teip szalta, teip paniekinanti . . . asz jo ne užmirszau!

Apskųstasis nebuvo geru žmogum, parodė tai daugelis jo pirmnykszečių prasi kaltimų, blogas jo pasielgimas, bet teip blogu, kaip jį rodė apskundimas, nebuvo jis tikrai. Dar nebudams žalnieriu, jis buvęs nubaustas deliai vagystės ir turėjo ant szirdies didoka skaitlių blōgų veikalų, vienok jo nenulenktas, nepasizeminantis pasielgimas rode. kad jis pats s z i t a peržengima, už kurį jį apskundė, nelaikė už pražanga.

„Užpūlimas veikalų“ — stovėjo paraszta aktūse. Ne, to nebuvo; jis isztraukė tiktai szoblę isz maksztų, nōdarydams nei

(*) Audytoris — sudo urėdninkas, ktrats iszklanso apskųstielus, liudytojus, skaito jittatymus ir tt.

vieno grėsencio pajudimo, sakė liudintojai.

Ir atsitiko negirdėtas dalykas, kad paprastas žalnieris, atsiustas kaipo sudžia į karės sudą, turėtų drąsuma kalbėti — Asz kalbėjau:

Vardan mano draugų - sakiau - mes nematom isztraukime szoblės jokio užpūlimo, bet matom tame tiktai pasiėlgima kuriūm apskūstasis norėjo savo bingumui daugiau daugiau įskvarbos pridūti. Mes apsprendžiam: perkelti apskūsta jų į antralaipsnį žalnierystės ir uždėti jam mažiausią bausmę.

Auksztesniejie sudžios, mūsų virszininkai, turėjo dabar savo nūmones isztarti ir turėjome tūm tarpu apliaisti salę.

Lauko, koritoriuje, asz pasakiau mano draugams: tas yra baisu — tris metai!

Tiek audytoris perstatė, nės aktūse parasyta buvo užpūlimas veikaltų.

— Jei mes galėtumem jo bausmę numazinti, tai būtų gerai! pasake atvirai isz mano draug sudžių viens. — Ir asz to noriu teipog — asz atsiliepiu.

Mes sugryžom į salę. Perskaityta daugybe mums punktu, kurių užbaiga, augsztumas bausmės, nudrebino manę.

— Ak, kad asz galėčiau kalbėti deliai nelaimingojo, teip kalbėti kaip advoкатas, gal but bet kariaunoj nepripažinstą jokių „gal but“ nedūda jokių apgintojų, kurių tur kiekvienas paszlemėkas ne kareivys, kurių gauna kiekviens žudykas

Dar karta kalbėjau asz aficierams galvoms lingūjant, tarytum pritariant mano iszguldimui atsitikimo ir — kada mes kareiviai apliaidom salę, tarytum koks balsas manyje kalbėjo: atsakei ka ten, jie svirūja, gal but pasibaigs ant v i e n ū metu, gal

Pirm - leitinantas iszėjė paskui mūsų atėjo prie manęs ir pasakė: ar atsimeni savo prisiega, kaip galėjai teip iszguldinet tokia prazenga?

— Ypacziai užtad kad asz mislyj apė savo prisieka, atsakiau asz tiesiog stovėdams — nedaleisiu asz sav kiausyti nei ke no prisakymų kad kalbėti priesz mano nūmonę!

— Na, jei tai jūsų tokia nūmone . . . pusbalsiai praszneko oficieras ir — teip, tokia yra nūmone visų mūsų — attske vietoj manęs jūsų draugas.

Saleje perskaite kita punkta įstatimo. Užpūlimas veikalo buvo panaikintas. Dieve! tai buvo mūsų užpelnas, kad ji apskūstasis, gavo tikt pusanthro meto kalėjimo tvirtinę.

„Viens metas ir szeszi menesiai kalėjimo - vietoj pirmų įnesztų 3 metų - ir per kelimas į antrą skyrį kareivystes“ - tai buvo mūsų nūsprendis, kur mes visi turėjome paslaptoje laikyti koliai jis nebuvo apgarsintas prie iszdaravimo parolės.

Tarytum sapnūdams, asz iszeju, asz buvau sudžia, asz... Nėkad os neužmirsziu pažvilgio apskūstojo, bet ir akių apicierių, kadą asz, paprastas kareivis, kalbėjau — dažnai jie girdi žodj: t a i p, arba daugiau siai du žodziu: p a g a l i n e s z i m a.

Nėkad os neiszpažino prasuditinis, kad prirengtas jau nūsprendis tapė sugriautas per jo draugus, per porą žodžių, kurie sprendė su persitikrinimu: „pagal geriausią sąžinę.“ —

Asz turėjau vėl kartą į sudą eiti, vėl sudžia buti. Tada mano feldvebelis sakė: „muszketėris P. kalba per daug.“

Taip ir reikia, dėl to jis tame ir yra, tame sakė pulkauninkas . . . vienok dalyvauti kares sude man daugiau neteko. —

iszgulde STASIS.

PERSICERUSIO KUNINGO DAINA.

Peersilakęs Kriaucziunas—Isrėmęs priesz veidrodį dainūja. (Isz tikro atsitikimo pas L. Azuną ant krikaestyņų Chicagoje, Ill.

Intro ad altare Dei!
Kur mano plaukai pasldejo?
O szventi Petrum et Paulum!

Visai plika mano makaulė!
Pater noster, qui est in coelis!
Kaip veidas iszblyszkęs ir sudurtęs!
Dominus vobiskum et sursum corda!
Lenke dūda turbut prastą burdą!
Nors visas plonas kaip silėkas!
Bet tvyrtas yra mano viekas!
Ave Maria gratia plėna!
O kaip beša kieta mano strena...
Bet per omnia saecula—saeculorum!!
Kaip man pritinka su atbulu kalnierium....
Asz esmi tikras persona sakra!
Nes turiu kaulūtą apskustą smakrą!
Ir dvi plonas, melynas lupas!
Tad negaliu buti sav skupas!
Taigi vivat! Sancta Maria!
Ir gurszcai raugo smagei ryja,
Kad nei laszas nenukrito,
Kriaucziunas lovoj užvirto.
Sudavadijo Piningriakis

ISZ DARBININKISZKO SOCIA-
LISTISZKO IR ANARKISTISZKO
JUDEJIMO EUROPOJ.

M a s k o l i j a. Varszava 24 sausio. atvykusi czia naujas Lenkijos general gubernatorius griovas **Sz**uvalov, teip prakalbėjo į katalikiszką, ant pusveikini- mo susirinkusiąją dvasiszkąją: Sveiķinų jus kaipo svarbiausius perstatitojus kataliki szkos dvasiszķijos. Stovint teip arti czio- nykszczios žmonijos, tikiu, kad suszelpsi- te manę platinime padonystes jausmų pas žmones dėl sosto, susivieijimo dvasei su didžia tevine musų.

Tū tarpu, jau 27 diena sausio, isz ne- pažystamos dar priezasties, Warszavoj are- sztavota 7 lenkiszki kuningai, tie carisz- ko sosto apginejai — ir į citadelę įmesti.

V o k i e t i j a. Berlinas 18 sausio. Laikomi czia buvo 8 didi darbininku be-

darbių susirinkima: Visur nutarta vieno- ki reikalavimai ir mieriai. Visur viskas at- sibuvo tvarkoje.

A u s t r i j a. Viednius 18 sausio . Už parlamento apzeidimą apskųstas vado- vas viedniszķų socialistų d-ras Ellenbo- gen, tapė nū sudo prisiektųjų izliūsūtas

Viednius 21 sausio. Restauracijoj **Rap- plo**, atsibuvo czia darbininkų bedarbių su- veiga. Susirinko jų didelis skaitlius, bet laike rodu tarpe anarkistų ir social-demo- kratų įvyko vaidai. Dalis darbininku nu- sidavus prie parlamento rumo, suszuko czia balsiai: „Dūkit mums visūmeniszķą tiesą balsavimo!“

Viednius 23 sausio. Viedniaus sudas apsudijo Endriu Beera, redaktorių laik- raszczio „Metallarbeiter“, už kalbą laik- mą darbininkų suveigoj. į maisztą prik- albinanczia, ant 3 nedėlių kalėjimo.

D-ra Dzidorių Yngverą, social-d- demokrata vadovą, apskųsta už žandarmeri- jos apzeidima, Viednius sudas izliūsavo.

Klosterenburg 22 sausio. Isz kariu- menes mągazinų praszalintas darbininkas Vallentin, szove trys sikius į majora Pe- charą, bet netropijęs į jį įatsai persiszovė.

Leobec (Ystrijoj) 10 sausio. Arti bur- zuazu restauracijos atrado vaikai czia pil- ną zopostą dinamitinių szuvių (patronų) Vienas ekspledavojo ir vaikiną suzeide.

Isz kur patronai paeina - nežinia.

Triestas (Ystrijoj) 23 sauai. Už pra- platinimą anarchistiszķų aplinkraszčių, prasudijo Triesto sudas Ytalijos padoną Dovidą ant 6 menesių kalėjimo.

Praga (Czekijoj) 17 sausio. Už anar- chistiszķus sūkalbius aresztavota Korbera darbininkų vadovą ir jo 10 draugų.

Teplice (Czekijoj) 21 sausio, Del isz- kovojimo visūmeniszķos tiesos balsavimo atsibuvo czia milziniszķa darbininkų de-

monstrancija.

Lvavas (Galicijoj) 23 sausio. Mire czia Aleksandras Skajevskis, gimęs Maskolijoje, deliai valnamislių pažvilgių, prispirtas apieisti ją, persidangino į Lvavą. Czia dalyvavo darbininkų judėjime ir raszliaviszkais darbais užsiimdavo. Apgarsino kelias lenkiszkas broszuras „O akumulacių kapitalu“ ir kitas, ir pradėjo iszleidi- mą laikraszčio „Nova epoka“. Tame laike už anarchizmo platinimą pažvelgtas, ta- pė areztavotas. Kalėjime stovis ligos jo džiovos pasiblogino ir iszliūstūtas mire.

Lvavas 25 sausio. Atsibuvo czia Ska- jevskio laidotuves. Darbininkai ir darbi- ninkes atvyko mižiniszkaime skaitliuje. Vainikai jų turėjo antraszus: „Socijalistai ir socijalistas liūsybes karzigiui.“ Atgiedo- ta aiesmas „Raudona veliava.“ Ant kapo laike kalbas Danilukas ir Breite'is.

Vengrija. Budapesztas 13 sausio. Veckerle, vengriszku ministrų prezyden- tas atsitrauke nū savo uredo. Į vietą jo pa- skyrtas Banffy.

Budapetztas 24 sausio. Alfoelde isz priezatties blogu uždarbių pasinaujino ma- gyariskkų sodiecių - socijlistų maisztai. Kariumene patraukta. Artesnių žinių nera.

Budapesztas 25 sausio. Apie 1,000 be- darbo žmonių su darbininkiszka „marsilie- ze“ burno užpūle ant parlamento burno. Paliēcis iszvaikė jūs. Darbininkai susirin- ko vėl ant Kalvyno pliaciaus, bet ir nū czio- nais jūs nuvaikė. Valdžia uliečias iki par- lamento su kariumene apsiautė.

Serbija. Belgradas 18 sausio. Yr vėl slapyngas sūkalbis ant karaliaus Ale- ksandro czia atidengta. Sulyg szioliai 20 radikalų areztavota.

Grakija. Atenai 22 sausio. Trys szimtai studentų ketino įvykdinti demon- stranciją karaliui, bet kariumene karaliaus

palocių saugojanti iszvijo studentus.

Atenai, 24 sausio. Trikupis graikisz kb ministrų prezidentas, atstojo nū savo uredo. Provincijoje įvyko sumiszimai.

Mieste Patras palicijos rumą apmesta akmenimis. Naują ministrų gabinetą sutvė- rė Delaynis.

Jtalija. Mediolanas 18 sausio. Napažistama ypata, po svetima pravardia Attilio Bellochio įlindusi peiliu perdure Cellj, tribunolo prakuratoių. Celli mirė tū- jaus. Tikra pravardė sugauto yra Antonio Realini.

Mediolans. 22 sausio. Ant Jean Bap- tisti Vico uliečios ekspliodavojo bomba ne jokios bledies nepadariusi. Antra bomba ant Brigij uliečios atrasta.

Prancuzija. Paryžius 14 sausio. Apė pusiaunaktį ant Monceau uliečios ek- spledavojo bomba, isz geležies szmotų bei chloraliszko parako susidedanti. suzeistu nieks nebuvo. Kas eksplozija įvykdyno— nežinia.

Paryžius 14 sausio. Ministrų presiden- dentas Dupuy atsitrauke nū to uredo. Per- detinis laikraszčio „Yournal Voie Fer- ree“ tape areztavotas.

Paryžius. 18 sausio. Prezideitu respu- blikos po Casimirui Perierui paskirtą Pe- liksą Faure.

Kadą jį iszrinkta, susirinkusieje so- cialistai suszuko balsiai: Te givūja soci- jaliszkoji revoliucija!

Belgija. Bruksela 23 sausio. Laik- raszcziai garsina, buk Belgijos karalius ketina atsizadėti sosto ir į Angliją dėl ap- sigivenimo persidangiti.

Rruksela. 24 sausio. Parlamente mi- nistras Deburler ir socijalistas Vanderve- le susivaidino. Pasekme to buvo, jog tar- pe klėrikalų ir socijalistų įvyko musztine.

21. 1. 1895 m. Sar

ISZ SVETUR.

Laikraszcziai vėl dūda mums naujienas apė karę Kinyjoj. Karė vis tęsiasi sudėsnų inirtimu nės, kaip isz pradžių, 31 sausio, japonai po kelių dienų szturmio įėmė dštą Wei-Hai Wei. Kynai prastojo 2,000 žmonių ir iszėjo į Fung-Lin-Chi miestą.

Kynų laivyne laikosi dar ir szaudo į jmtus fortus. Nedidi sala Ling-Kung-Tan kur randasi dokai ir fabrikai valstijiniai, dar neįimta. Antpūliai japonų atremti. Japonai prastojo dviejų tarpėdo laivų ir vieno garlaivio.

Sziaurinej Kinyjoj apė New-Chavay stovi generolas Sung su 50,000 kareivių. Jis bandė atimti nū japonų Kai Chov, bet vėl tū jis prastojo 500 žmonių. Generolas Sung yra vien isz nožmiausiųj Kinyjos generolų.

Maskolijoj jaunas caras per savo tylą apė siekimą pasielgimą savo tėvo, padarė Maskolijaj labai blogą įspudį. Petropilės universitete atrastą daugybė proklamacijų (atsisaukimų) garsinančių, kad ateinanti diena 1 Kovo bus metiniu atminimu nuzudimo Aleksandro II

Universitėto studentai nutarė siusti deputotus pas carą idant padūtų praszimą apė įvedimą visokių permainų. 11 studentu suaresztavota Lenkijoje.

Lenkijoje valdžią vis arestavoja darbininkus. Grūdije 1894 m. 35 esybės gavo nutartys sudo ant kalėjimo ir iszsiuntimo. Lenkiszka kalba persekiojama po senovei.

Paryžiuje atvažiavo Genrikas Roszfor (Rochefort) isz Londono priesz kelis metus pabėgo isz Prancuzijos aptartas sūkalbyje priesz valstiją draug su generolu Balanze. Dabar pagal manifestą Roszfor suaugrizo ir Paryžiečiai susirinko jį susitikti 200,000 žmonių sutiko milimajį žmogų, socialistai, revoliucionieriai, deputai ir

daugybė laisvamių žmonių karszcziai pavsiaikino dorą prancuzą.

Roszfor per visą gyvenimą buvo rasz-tiniaku ir sądarbininku laikraszczio „Charivari“ o toliaus. „Figaro“, paskui įsteigė laikraszti „Lenterne“, kurs tapė sukonfiskavotu gan greit ir Roszfor apsuditas ant metų kalėjimo ir 10,000 franku. Jis pabėgo į miestą Brussel ir tenai iszdavinėjo vel „Lanterne“ (Žibintuvę) iki 1869 metui. Kadą jis tapė iszrinktas į parlamentą ir galėjo jau sugrįzti į Paryžių. Tam pat mete Roszfor įsteigė „Marseliezą“ kurioje sądarbininku buvo Viktoras Nuar (Noiri). Nuaras užpuldinėjo ant kuningaikszzcio Petro Bonaparte, ir Bonaparte Nuarą sušzaudė, o laikrasztis tapė sukonfiskavotas ir Roszfor įsodintas kalėjimon.

1870 mete kadą tapė apgarsinta Respublika, Roszfor tapė iszliūsūtas ir aprinktas prezidentu komiteto barrikadų laike apgulimo Paryžiaus. Vasarije 1871 mete jis tapė iszrinktas deputotu į Nationalisz-Susirinkimą. Tame laike jis iszdavinėjo laikraszti „Mot' d' ordere“ ir gynė Komuną prieszai Versalio valdžią.

Kadą versoliečiai įėmė Paryžių, Roszfor pabėgo isz miesto, bet tapė sugautas ir apsudytas ant lyg amžino kalėjimo. Jis tapė iszsiustas į naują Kaledoniją, bet 1874 pabėgo isz ten.

1880 mēte visi komunistai gavo amnestiją (atleidimą) ir Roszfor sugrįzo į Paryžių ir padėjo iszleidinėti laikraszti „Lutransigeant“ (Nesuderantis). Savo laikrasztije Roszfor gyna tiesą dorybes, teisybes socializmo, jis nekenczia valdžią ir užpildo valdžią ir jos neteisybę ir vagystes urėdninkų. Tai yra žmogus kurs nekenczia apgavystę, politiką, ir visadą vadiną vagi vagim, neziurint ant pasekmių.

Tokių žmogų verta gūdoti, ir suveiga mynių paryžiečių gerai parodo, kokią mei-

lę turi paryžiuje tas geras ir doras žmogus.
Stasis.

KĄIP SU KŪLU Į GALVĄ.

Kas praręs yra labiausia apė dorybę
sznekėti?

O gi tes, kuris mažiausiai myli dorus
darbus . . .

Rots nekurie sapnūliai svaiczojia apė
„atitrauktą“ dorybę, kurios szaknis ėsant
dievo, ale tokią dorybė svieta nei szildo
nei szaldo, ir ŗztai kaipo sapanas nereika-
lauja mums galvas kvarsyti. Tai-gi mes
nematome dorybės atskirai nū gerų, tai yra
draugijai naudingų darbų.

Neseniai dar vienas baistai (!) moky-
tas — jai tik ne ant pirsztinėe — puslie-
tuvis, kuris dar nei lietuviszkai raszyti nē
ra isznokęs, nors SMORGONĖS net geo-
logiją iszėmęs ėsąs, pasiputęs lyg varlė
klausinėjo bedievių, ant ko jie dorybę re-
mia, kada jie, katalikai, remia savo dory-
bę ant dievų, bažnyčių, sakramentų ir ki-
tų dvasiszų gerybių. Ir isz tiesų neseniai
lietuviai praktiszakai, arba apicziupai pa-
matė dorybės supratimus, remiamus ant
nebutybių. Sztai gyvena storas Garbinius
sav nū poros metų Pittstone; juk tai yra
jiegamastis pilna burna — nėra nei „gas-
padinės“ klebonijoj netruksta — teip jog
turi buti pagal regula! Tas tai aklas bedie
vystės niaukėjas pats labai dieviszkas pa-
gal savo kuningszką stoną elgiasi. Űzda-
ro duris priesz nosį savo motinos, musza
savo parapijonus ne tik pas save kleboni-
joje, bet karcziamose, o net ant uliczių (ne-
seniai vienas teip sumusztas numirė szpi-
toleje vargzas!). Jo gaspadine lyg klebo-
nas teip pat nieko nesigaili dėl vargūlių—
kaip keiksmų teip ir kumszečių gana pa-
tyrią vargzsai nū lenkimszos Viktės. Syki

sako net pacziam klebonui snukį isztvos-
kinusi . . .

Garbiniaus suza, nežinau ar jis buvo
kryksztytas ar ne, ar apveizetas sakramen-
tais ar ne, gana to, kad klebonas szunį pa-
laidojo ant szventintos vietos, po zokristi-
jos langu. Tai turbūt ir duszia a. a szunies
Garbiniaus nupiszskėjo stacziai į patį dan-
gų, tik negalėjau klebono dasiklausti, ant
katru ten laktų nutupė. Űodziu sakant —
czion turime puikia paviazdą doriszskumo
krykszczioniszko, ir tokių paveizdų mes
matome visur, ir galėtnmem dūti szventa-
bezdžiams ik valei paragauti isz jų dorisz-
ko meszlyno.

Matome, jog dorybe ne žodziūse, ne
pasigirimūse, ne apgavysteje žmonių, ale
darbūse, kurie naudingi yra dėl draugijos,
dėl žmonijos visos, o dėl nekurių jos
sanarių, uors tie ir pamostyti butų, katra-
me gale nebuk . . . Bedieviai nenori apė
dorybes daug bliauti, ale nori daugiaus do-
rų darbų atlikti dėl savo artinų, kurie ė-
ti nevalėje kuningų, bagoczzių ir karunūų
paikszų. Ypatingai agitacija, kalbos, rasz-
tai pajudina žmonių misli, palengva nuva-
lo senus prietarus, žmonės pradeda regėti
savo tiesas ir pereigas. ir reikalaudami
dėl savę lygybės ir valnybes, myli savo ar-
timą jam ne tik kuniszką pagelbą neszd-
dami, ale ypatingai dvasiszku budu isz givu-
liszkumo į žmoniszkomą vesdami. Patya
„Garso A. L.“ galvocziai — kurie dar lyg
katukai ŗzgimę nera praakę — pripazvsta
jog žmonės apszviesti neapkės jungo, ir tą
jungą numes szalin. Taje tai vaga mes ir
ariame. Po valei žmonės ir pradeda neap-
kėti jungo, ir pareis valanda, kada ku-
ningai bijosis eiti kaledoti, nėra jiems žmo-
nės aptersz drapanas, kaip darbininkai
Paryžiaus skrepliais apszmiaizia! Isz budi-

nimo žmonių labiausiai kuningai ir piktina ai. Už ka kuningai plusta ant kuningo Dembskio, d-ro Szlupo ir kitų netikių? Už tai, kad jie savo misliis drįsta atvyrai pasakyti, ir parodyti lietuviams klaidas mūsų draugijos, drauge nurodidami, kaip jas reikia gydyti prisilaikant dorybės, tai yra visūmėniskos naudos. Varnagiriai, et tutti quanti katalikiszki dorunai nėra nei primenamam per szventas lupas netykusių Burbų Pautienių ir kitų abigaliai szventintų ilgakvernų, dėlto kad anie stovi ant krikszcioniszko pamato — tai yra skuta palei jerką avutes, jaigu kurios atsilanko prie avininko!

„Garso“ smarkus vyrai iszgirdo, jog Szonadorije netikiai rengiasį padaryti praneszimus, ant kurių žadą pasitalkti d-rą Szlupą ir k.; tūjaus pasiputė ir reikalaują, kad netikiai net į jų purviną lizdą lytstų ir su jais disputavotų . . . Kad dievoziai norės, tai galės ateiti pas netikius ant disputų ar ant pasiklausimo jų nūmonės — netikiai jau seniai buvo dievūtns pakvietę, ale tilėjo ik tūlaik, iki toks baisus Torquemada dėl netikių nenusikrauste į She nandoah. Tas Torquemada sakosi, kad jo netikiai savo rasztais nepėrtikrina, kad netikiai kuningiszků baidyklų biją et c. Galima jau buvo ir pacioje Smorgoneje girdėti, jog netikiai rengia botagą dėl Satoilių ir įrankių siaubuno Romos per visas Survien. Valstijas — tai regimai netikiai ne tikt kuningiszků baidyklų, ale nei paczių kuningų nesibijo, net ir velnių, kuriais jie kitados žmoniją uzleidę buvo! Tikintieji rots eina vilkuskųst pas meszką — kaip ana Scrantono lietuviai skundžia vyskupui kuninga Peza už „krykszcioniszkas dorybes“ pildymą — ale netikiai purtosi nū vilkų, meszkų, ir kitų draskanczių zverių draugijos! Tik valnamisliai teįsten-

gia tikrai valnais gyventi, atmesdami baudzevas visokiose formose.

Galiaus priminsiu, dėlko reikia tankiai minėti apė „krykszcioniszką dorybę“ kuningijos ir avių jų bei avinukų. Kuningai sakosi esą sargais žmonių dvasės — ir teisybė jie sergsti ją su didelią naudą dėl savo stono, o su nenauda vargszų. Kuningija yra tai vapsos, kurios pripamsta vargūlių kraujo, ir trugdo darbą kultūros, apsiszvietimo žmonių ir pagėrinimo buvio darbininkų. Tai gi kuningija yra penktu ratu prie draugijos gyvenimo ratų. Kas gali tokį stoną apkęsti? Tik spangiai, kvailiai, parsidaveliai, veidmainiai — tranai kurie drauge su kuningais kerpa vilnelę vargūlių.

Dar nori „Garso“ svirpliai, kad kas į jų urvą siųstu rasztus apė dorybę . . . Reiktų jiems žinoti, jog SVECZIAS į jų laikrasztį tokie rasztai tiuka teip, kaip szviezias vandū į supuvusį pūdą. Kas gal terszti savo plunksna?!

VETINES IR APLINKINES ŽINIOS.

19 dieną szio mėnesio, kaip jau žinoma buvo rinkimas miestiszků uredninkų. Jau ir mūsų lietuviai pradėjo daugiau rūpintis apė polytiką, tai buvo pastatę kandidatą ant konsulic W. Chmieliaucką ant republikoniszko tikieto 1 wardo, bet likosi neiszrinktas. Kitūs tike wardūse visus republikonus iszrinko, tik pirmo wardo pasiliko. Bet reikia priminti, kad pirname vorde naprasta pesztine buvo ta diena. Kazokai siuto, matydami lietuvius balsūjant už republikonus.

Teip gi bjauriai pasielgė kazokai, nės prižiūrotojus pirmo wardo, kurie buvo per kortą paskirti, jūs iszmetė isz ofiso votavojimo. Tiejie apskundė tūsius mandroczius ir stovi sziađien po belą.

21 diena szio menesio ekspledavojo gazas mainose Wm. Penn. kur apdegino tris darbininkus Thomas James faerbos. Feliks Adriev ir J. Kupczidska.

Praneszimai.

„Lietuvių Mokslo Draugyste“ nutarė laikyti praneszimus 1. 2. 3. dieną Kovo (March), ant Robbins sales kampas Main ir east Oak uliczių, kur seniaus Jurgine draugyste mitingus laikydavo. Szneketobus D-ras J. Szlupas. Thematai prneszimų bus: **Isz kur mes, Kas mes, ir Kur link mes einam?**

Tai-gi „Garso“ mokslincziai galesite ateite ant disputų, ar pasiklausyti netikių nūmonės, jeigu jus szaukia.

Praneszimai bus ant 8 adynos vakare.

ITALPA ir 6 numero.

1. Pradžioj vieszpataavimo Nikalojaus
2. Gerkules.
3. Czebnico prova Belgrade.
4. Karės sudas.
5. Gyrto kuningo daina.
6. Isz darbininkiszko ir socijalistiszko judėjimo Europoj.
7. Isz svetur.
8. Kaip su kūlu į galvą.
9. Žinės vietinės.
10. Apgarsslimai.

J. F. PLOPERT

BEKERIS ir CUKIERNINKAS

Aiskrimas (Ice cream), prėcelėi dūna ir keksai parsidūda po daug ir mažai DEL PIKNINKU, BALIU, VESELIU ir taip t.

Pigausia vieta visam Shenandoryje

29 East Centre street

Szj-met sukako s z e s z s r i metai. kaip Tilžėje, už sudėtus apszviestesniųjų Lietuvių pinigus, tapo is-teigtas laikrasztis—

„VARPAS“

„VARPAS“ tai yra reiszkejas siekių, steigimų ir darbų jaunos patrijotiszkos Lietuvos inteligencijos,

„VARPAS“ padėda visokeriopo turinio raztus prakilniausių Lietuvos vyrų.

„VARPAS“ leidziamas tikrai gražioje kalboje, o kartas nū karto talpina ir straipsnius su iszguldymais apė lietuviszką kalbą,

Didei velytina butu, kad kiekvienas prakilnesnis Amerikos Lietuvys parstrauktu ir skaitytu tą laikrasztį.

„VARPAS“ su parsiantimū į Ameriką ir į kitas sve-timas žemet, per metus kasztėja 1 25 cent arba 5 prusiszkus auksinus.

Tie patys Lietuvos inteligental jau penkti metai leidžia ir kitą laikrasztį—

„UKININKA“

paskirtą keltimui patriotizmo ir platinimui apszvieto be reikalingų žinių tarpu Lietuvos ukininkų bei kitų prastesniųjų žmonių.

Pirmūsius metus „Ukininkas“ ėjo tokia pavidale, kaip ir kiti laikrasztziai; vėliaus pradėjo iszeiti pavidale knyguczių, lyg „Auszra“; o dabar iszeina dviejūse pavi-palūse: k a s m ē n e s i s iszeina laikrasztis, kaip po se-novel, ir da „priedas“, toklos knygutės, kuriose kas kar-tas talpinais visai nauji, ką tik paraszyti labai akvyi skaitymal arba gražus ir naudingi pamokinimai ukini-kams (žemininkams, laukininkams).

Dabar nū naujų metų patsai „UKININKAS“ (laik-rasztis) iszels jau d u s y k i u per mėnesį ir talpins, kaip ir ikisziolei, iszguldymus apė tautiszkus ir kitus mūsų reikalus, apė Maskolių politiką isz kitų szalių nanjlenas, o ypatingai — daug žinių isz Lietuvos.

„UKININKAS“ vartoja koaiszkiausia, kiekvienam mokancz-am skaityti suprantamą, gryną lietuviszką kal-(bą)

Didel pravartu butu tasai laikrasztis kožnam bei vienam Amerikos Lietuviui,

Nė menkos verczios da ir tasai dalykas, kad nežiurmt ant toklo savo pagerinimo ir padidinimo, tasai laikrasztis „Ukininkas“ palaikė senąją prekę:

„UKININKAS“, su parsiantimu į Ameriką, kasztėja ant metų tiktai 1 amerikoniszką dolerį arba 4 prusisz-kus auksinus,

Lietuvoje „Ukininkas“ turi daugiausiai skaitytojų už visus lietuviszkus laikrasztzius.

Stuncziant pinigus arba lalszkus į „VARPO“ be UKININKO' Redakciją, reikia szitokis adresa padėti.

HERIN D-r BRUAZIS TILSIT GERMANY (Ostpreus'en

APGARSINIMAI.

Iszlygos garsinimų

Už vieną eilutę vieną kartą — smulkiomis raidėmis— 15 c
stambjomis raidėmis " 10 c.

Pajeszkojimai už vieną sykį " " " " " 50 c

Du sykiu " " " " " " " " " 75 c.

Tris sykius " " " " " " " " " 1,00

Redystė neatsako už įtalpą apgarsinimų.

Redystė N. Gdynės reikalauja 10 000 darbininkų
— abonentų su smulkiu kapitulu 2 dolerių į metus
idant suteikti jiems tikrą lietuvišką, darbininkiską
laikraštį!

J. LIETUVNINKO

SALIUNAS.

Visados yra užlaikomas SZVIEŽIAS, CZYSTAS ALUS
ARIELKA ir kitoki trunkai ko skaniausi yra, CIGARAI
pirmos klasos; o prie gėrymo ir užsikąst yra.

Dėlto vyrai katrie norite išsigert ir gražiai pasilin-
ksmint, eikit pas Lietuvninką.

Saliunas randas netoli Lehigh Valley Dypo.

Ten ir pakelevingi galite užeit, o gausite geriausią rodą

E. Centre Street 207 SHENANDOAH, Pa.

NAUJAS LIETUVISZKAS

**** SALIUNAS ****

J. NAUJUNO

ANT N. WEST Uliczios No 234

SHENANDOAH, PA.

Vyrai! yra tai smagi vieta dėl užeiigos
o kas svarbiausiai, kad puikus gerimus pri-
laiko, stiklus teip-gi milžimiszkus dūda.
Apė cigarus nėra ką sznekėti, nes tie pa-
tys giresi. Vyrai neužmirszkit pas savo at-
silankit!

AGENTU, N. Gdynės Chicagoj'

yra p. **F. BRADCHULIS'**

Jo adressas: 216 W. Monroe Str.

CHICAGO Ill.

JOS. HERNIC

No 7. N. Liberty ulyczios

Už dyką dūda užkandį no 10 adynos iki 1 ai

Geriausi cigarai ir alus.

BALTIMORE MD.

Norėdami ant paskolės pirkti Czebatas ir Czevery-
kus eikite pas.

M. W. GOODMAN'A.

CZEBATU ir CZEVERYKU NAMAS

593 North Gay Street 4-tos durys nū Aisquich Street.

BALTIMORE M. D.

Specijalizskas pardavimas kiekvieną Panedėlį.

JOSEPH MILLER.

Gerass kreuczius, jis prijima užsisteliūti naujas
drapanas. kaip tai: surdotus, kelnes ir kamziolas.
appart to, jis ir senas drapanas subjauriotas puik-
kiai iszvalo. Darbą atlieka labai greit ir pigial.
Gyvena ant ulyczios 2-d Str. Mt, CARMEL Pa.

SALIUNINKAI!

Imkite alų pas poną **CHR. SHMIDTA.**

Jo alus yra sveikas, czystas, o kas labiausia yra geral,
kad kam tenka nors ir labiausiai įsigert, tai niekaddos
neskauda galvą, o ir pagirios ne kankina. O jaigu
kas nori tai ir į namus parsigabent gali gaut.

208 W. COAL Str, SHENANDOAH, PA,

CHR. SHMIDT.

DIDELE KRAUTUVE
Puikiu Apredalu už Pastsna
vita Preke.

A. T. JONES

Surdotu, overkōtu, kelniu, kamzoliu
ir visokio gatunko puikiai padarytu

ANT N. 3 Main uliczios 111

S GADYNES REDYSTEJ PARSIDUODA

- 1 Liet. Rasztai ir Rasztininkai " " " " " 25 c.
- 2 Ape senovės Lietuvos pylis " " " " " 10 c.
- 3 Paveikslas D. K. Vytauto " " " " " 15 c.
- 4 Bestiality of the Russian (zardom toward Lith. 10 c.
- 5 Pranesimas „L. M. Draugystės“ ant 1891 m. 25 c.
- 6 Apszvieta. už 1892 ir 1893 metų " " " " " \$ 3,00
- 7 Pajudinklame vyrail žlamė! - " " " " " 25 c.
- 8 Etnologiskos smulkmenos " " " " " 15 c.

Apart to galima gauti:

- 1 Istorija Lietuvos Skirmuntt, 25 c.
- 2 Isganymas Vargdienio, 10 c.
- 3 Liet. Messijas. 10 c.
- 4 „Lietuviszkasis Balsas“ (nū 1885 iki 1889 m.), nepilnas skaitlius numeritų, \$ 9.
- 5 Dievas, Dangus, Pragaras, 10 c.
- 6 Kalenoriūs, 1898 m. (pilna ažių skaitimų), 10 c.
- 7 Mužikells, 10 c.
- 7 Jūkaunos dainos, 5 c.
- 8 Karvės ir plenas, 15 c.
- 9 Graži Dainu, knigele 10 c.
- 11 Simo Daukanto LIETUVOSSTORIJA 85 c.

TEMYKIT.

Dūdu žinę visiems, jog labai pigei parsidūda sekanczios knygos:

- 1 Pranesimas „L. M. Draugystes 1891 m. 15 centu. Ape senoves Lietuvos pylis 10 c. Paveikslas D. K. Vytauto 15 c. Bestiality of the Russian czardom taward Lith. 5 c. Apszvieta tik \$ 1 už 13 Numeru.

Norinteje gauti minetu knygu, te kreipesi po tokiu adresu: J. NAUJUNAS No 234 N. West str. Shenandoah, Pa.

**D-RAS
J. SZLIUPAS.**

Gydo, teipo-gi ligonius isz tolimos per gromatas, jeigu kas prsius 1 doleri uz konsultacija.
GYVENA po NO 425 BIRCH str. SCRANTON, PA

**DR. E. D. LONGAERE V. S. V. D.
VETERINARISZKAS KIRURGAS
IR DANTISTAS**

Asz gydau arklius karves, ir szunis sergan czius visokioms ligoms. Taipgi ir ligoms sergan czius ant dantų gydau.

Atstikus ligai galite ar vidurnaktije ar diena manę pavadinti, asz kožnoi valandoi gatavas busiu.

Offisas 119 N. Jardin street
SHENANDOAH PA.

VYRAI TEMYKIT!

Dūdu žinę visiems tautiecziams, jogei paleidau prekę tlumoczaus „Pradinis mokslas angliszkos kalbos“ ant 50 c. iki naujam metui, o potam vėl bus po 75 c. Knjyra labai gerai suraszta pagal gramatiką. Pinigai reiki siusti per „money order“ ant szio adriso: M. Minkus, 205 E. Centre str., Shenandoah, Pa.

KOTAI!

Ponioms, Panoms ir Vaikams

KOTAI Paskutinius mados ir visokio KAINO, Pigiausios PREKES ir gvaran tacija ant visko

DRESIU MATERIA.

Visokio kaino ir preke žemesne negu iki sziam laikui buvo, tai po 25. centus mastas Dubultavos kaldros, baltos, žalios nū 50 c. iki \$ 8.00 už porą. Trimingai guzikai ir apatiniu vilnoniu drabužiu kū pigiau sei

R. F. GILL kampas Main ir Lloyd ulicziu.

NAUJAS CZEBATUSZTORAS

**ATSILANKIKIT PAS MUS I SZTORA IR PIRKITE
CZEBATUS IR CZEVERIKUS, O PAS MUS PERKANT
SUCZEDYSIT PINIGUS.**

**MES TURIME DIDELI SKLADA VISOKIOS MADOS
SKURINIU CZEBATU
IR GUMINIU CZEBATU
DRUTAI IR PUIKIAI PADARYTI.
PIGIAUSIAI PARDUODAM**

Didele daugybe vaiku czebatu uzlaikom, o geriausiai padaryti.
Saizo nuo 2 iki 5 parduodam uz 25 Centus, o vertes 40 Centu.
Teipogi daugybe vyriszku czebatu nrime; kasdieniniu ir
szventadieniu nuo 90c. iki \$1.00, verti \$1.25c.

Mainieriu czebatai ranku darbo uz \$1.00. ir \$1.25c

Merginos ir vaikinai, norintieje gaut grazius ir gerai tinkamus ant koju, tai ateikit i mus sztora.

**MUS SKLADE YRA CZEVERIKIA VIOKIOS DABRTINES
MADOS**

ISZ VISU DIDELIU MIESTU

Merginos temykit! Del jus mesturime puikiu szventadieniu czeveryku ir kasdieniniu, o labai puikiai tinka ant koju, pardudame uz \$1.50c. Vyriszku parinktus czebatus pardudam uz \$1.25c. ir \$1.50c.

APSIMOKES YRA KOZNAM BEVIENAM PIRKT PAS MUS.

PIGIAUSIAS CZEBATU SZTORAS

WHITELOK & CO.,

Ant kampo Main ir CentreStreet;

HENANDOAH, Pa.

merginos tik tėmykite!

Mrs. MARY F. SCHMIDT

Prilaiko visokių kvietku kaip tai: rausvų, szviesmėlinių baltų, žalrų, raudonų, geltonų, mėlynų ir sziaip visokio gatunke ir visaip visokiose formose iszdarytos pagal madą ir labai puikiai.

Taipgi pardūda dėl veselyjū visokias kvietkas ir bukietus ir vainikus, o ir dėl szermenų prilaiko visokių kvietkų.

PONE SHMIDT turi ir geležinį sztorą, kur galima pirkt visokių geležinių daigtų. Užtat-gi jeigu kas ko reikalaujat: eikit po szium adresus, o pigiai pirksit
107 N. Jardin Str. SHENANDOAH Pa.

STEUER ir ROSENTHAL

ADVOKATAI IR JURISKON- SULTAI

Su ipatingą atydą veda svetimžemeczių provas. kalba:
LENKISZKAI, LIETUVISZKAI, MASKOLISZKAI,
VOKISZKAI, FRANCUZISZKAI.

OFFISAI atidaryti nū pusės devynių isz ryto iki pusei deszimtos vakaro ir szventomis dienomis nū devynių ryto iki penkių po pietų

Adresai offisų: WORLD BUILDING,
numaris 161 ir 333 GRAND STREET.

NEW YORK N. Y.

Dėlto kad kas turitė kokias provas, tai eikite pas mīnėtus advokatus, jie geriausiai veda provas.

H. R. MORGAN

Siuva dėl draugyszių SIUTUS, KEPURES, KĀRUNAS, KUKARDAS.

JUOSTAS, ir sziaip visokius reikalingus daigtus dėl draugyszių ir padaro darbą labai puikel ir gerai.

Teip-gi turi ir krautuę visokių bovėjimosi daigtų.

Visus užpraszo p. R. H. MORGAN atsilankyt pas ji.

No 9 W. CENTRE Str.
SHENANDOAH, Pa.

MT CARM: LUMBER CO.

(Arti Lehigh Valley Dypo).

(Dasizinot eikit pas p. DOMINIKA OATS.)

LENTU PREKIKAS

PARDŪDA PO DAUG IR PO MAŽAI.

Turim didelę krautuę Shenandoryj ir Mt Carmelyj Mes perkam daugybes visokių medzių, dėlto mes pardūdam pigiau negu visi kiti lentų prekikal.

Reikalaujant LENTU ir kitokių reikalingų daigtų dėl namų, galite gaut pas mus visokio medžio, kaip tai:

PUSZINIU, ARŽUOLINIU, BUKINIU ir KYPA RYSO MEDŽIU, visokio dydumo.

Taipgi galima gaut pirkti gatavų daigtų: DURU, LANGINYCZIU, LANGAMS REMU, SKINDELIU IR SZIAIP VISOKIU DAIGTU DEL BUDINKU,

Ir visokių padailinimų visaip iszpjaustytu pardūda

Valdytojas prekystės yra

Ponas JOHN J. O'HEARN.